

щенникъ нѣкому у дома за да го исправи въ нѣкои заблужденія и погрѣшки, да го понаучи каквы дѣлжности има той къмъ Бога и къмъ свои-ты ближни, какъ трѣбва да си врьти кѣщѣ-тѣ и работѣ-тѣ и какъ да ся владѣе съ свои-ты чыда, като: какъ да гы отгледва, да гы поучява и да имъ показва добъръ примѣръ за всичко и у всичко нѣщо? Има-ли нѣгдѣ нѣкой да свѣщава народа было въ училище или въ общинѣ-тѣ? Повече-то отъ наши-ты священники гледать народны-ты ни училища ако не съ криво око, а то прѣзь прѣсти; кога напротивъ тѣ трѣбоваше най-много да ся старажтъ за тья просвѣтны заведенія и най-сговорно да живѣжтъ съ учителя-ты, а спорядъ това и най-често да споходять училищата, та съ свои-ты отеческы свѣты и наставленія да насръдчявать и учителя-ты и ученицы-ты за по-добрь успѣхъ въ наукѣ-тѣ. А пакъ оныя отъ священники-ты, кои-то освѣнь трѣбника не знажтъ друго нищо, съ чысты-ты си споходанія училища-та, могли быхъ да научать много нѣщо, та съ това да станжтъ и по-достойны за своя высокъ чинъ, за свое-то пастырско званіе. Днесъ простой-тъ колко-то по-близу стои до просвѣщенный толкъ по-злѣ пропада, заради това и наши-ти священники, кои-то искать да бѣджтъ съ чисто лице прѣдъ народа, днесъ имжтъ най-голѣмж дѣлжность да работять, та съ свои-ты отеческы поученія и примѣры, да извадятъ народа изъ досегашно-то му заблужденіе.

И наши-ти нищыи духомъ *калугере* непоучявать народа, за това и той прѣстанж да имъ ходи и да гы помага, та до нѣкога токо щжтъ ся сгрѣмолясать монастырскы-ты зданія надъ главы-ты имъ. Стари-ти калугере сж подвижжли тья богоугодны домове въ размирны врѣмена и направили сж гы не само за Божи храмове, нъ и за училища за богоугоденъ и христіанскый животъ на народа; ти нѣкога съ свое-то голѣмо знаяніе ны сж упазили и одръжжали въ вѣрж-тѣ и народность-тѣ, а днесъ нѣ дали ще има по-голѣмж простотж отъ колко-то е въ тья мѣста и около тѣхъ, защо-то и калугере-ти ся занемарихж; не щжтъ ни да знажтъ, че околный-тъ простъ народъ гледа на тѣхъ повече отъ колко-то на единъ мирскы священникъ. Въ монастыры-ты быхж могли да ся отворять духовны училища, та да ся въспытавать както монастырскы тѣй и вѣнкашни млади, кои-то щжтъ ся посвящавать испослѣ за въ духовно званіе, а могло бы да